

DET DANSKE FILMINSTITUTS BIBLIOTEK

VED DEN DANSKE FILMS VUGGE

**PROGRAMMER
CREDITS MM.**

Ved den danske Films Vugge

EN MINDERNES FILM

Filmen med
100
DANSKE NAVNE.

ET TILBAGEBLIK
OVER 30 AARS DANSKE FILM.

Carl Alstrup, Emilie Sannom og Jørgen Lund paa Kastrup Flyveplads netop i det Øjeblik Alfred Nervo er ved at lette med det mærkelige Monstrum, der senere blev til Flyvemaskinen.

«Filmens Vovehals»: Emilie Sannom udfører sine halsbrækkende Tricks over København.

Atlantic-Film præsenterer:

VED DEN DANSKE FILMS VUGGE

Et Tilbageblik over 25 Aars Film

Samlet og bearbejdet af Arnold Hending og Niels Gulddahl

I et Par Timer — medens smaa 3000 Meter Celluloid hvirvler os forbi — vil vi blade i den dejligste Billedbog i Verden — *Filmens Billedbog!* Hvem, der gav os den, ved vi ikke med Bestemthed og nævner derfor respektfuldt Navne som *Friese-Greene, Edison og Lumière* — men *maaske* er det en ganske anden, vi skal bekranse .....

I dette historiske *Vue* undlader vi, med Vilje, de levende Billeders „Oldtid“ og springer ved Billedspillet's Begyndelse direkte ind i Filmens *Lømmelalder*, just paa den Tid da de første Gulvbrædder, der var de tidlige Aktørers Tumbleplads, er ved at blive overgivet til den store Ligegyldighed, og just som de første skæve Glashuse rejser sig, og Vorherres Sol erstattes med fraadende Kullamper. —

Disse Meter, vi samlet har kaldt „Ved den danske Films Vugge“, er Glimt fra en illumineret Tid hvor Verdensmarkedet blev vundet af foretagsomme Danskere, der kæmpede mod en Teknik i Skred, og frygtløst underlagde sig Litteraturens Perler.

Vi har samlet disse Billeder — Dramaer og Farcer — i Glimt — med ÆRBØDIGHED for den svundne Tid, den, der nu er *Historie* og vi har det lønlige Haab, at disse Billeder, fra Filmens Barndom og Ungdom — fra Stumfilmens store Tid, vil tale deres eget overbevisende og fængslende Sprog.

Mange af de Navne, der bærer disse kostelige Klip, er glemte, glemte som de Sejre, der engang lyste om dem — men er det lykkedes os at lukke op for Mindernes Skatkammer og give en og anden Syn for Sagen om en Verdensindustri, hvis Vugge stod i det lille Land, der er vort, og har vi evnet at underholde og glæde — kan hænde belære — er vort Arbejde med de 30.000 Filmmeter, der blev til 3000, ikke gjort forgæves! —

Den verdenskendte Instruktør, „Det hemmelighedsfulde X“s Skaber Benjamin Christensen.

Olaf Fønss.

Søren Nielsen.

„De fire Djevle“s geniale Fotograf: Instruktør Alfred Lind.

Asta Nielsen.

Stumfilmens sidste Stjerne, den skønne Karina Bell.

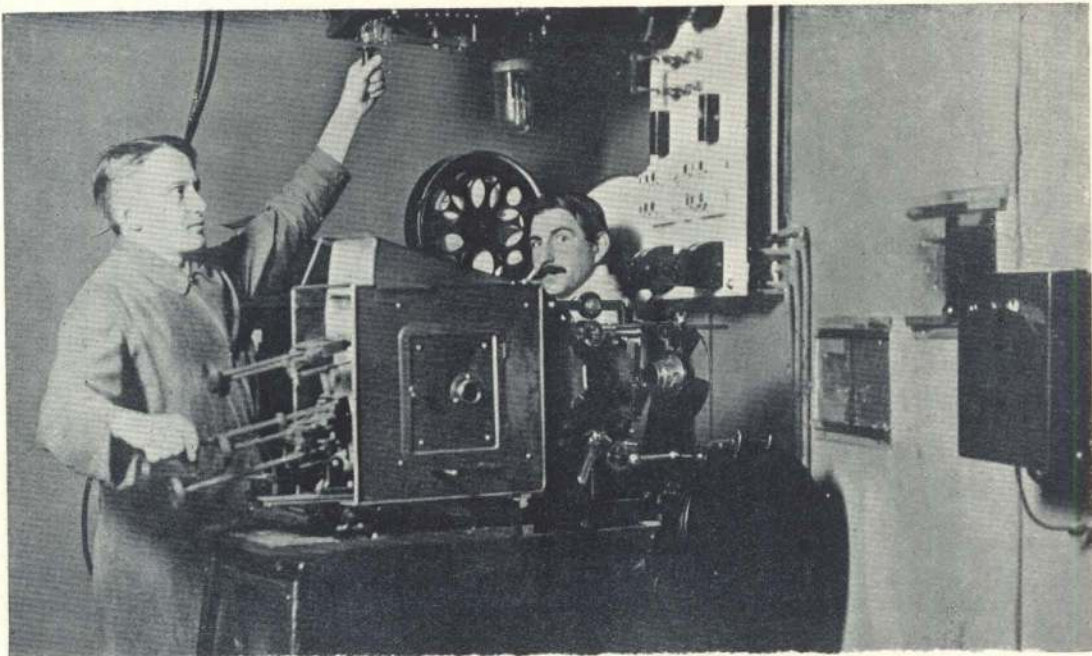
Karen Caspersen havde stor kunstnerisk Glæde af at medvirke i Sandbergs Dickens-Film og Publikum endnu mere. Her er Skuespillerinden i »David Copperfield«.

Clara Pontoppidan.

Stjerner og Navne omkring „Ved den danske Films Vugge“

Asta Nielsen	Carl Brisson	Svend Kornbeck
Peter Fjelstrup	Karl Mantzius	Clara Pontoppidan
Carl Hillebrandt	Amelie Kirkegaard	Oscar Stribolt
Karen Winther	Gösta Ekman	Hakon Ahnfeldt Rønne
Gunnar Helsingreen	Anna Muller	Alice O' Frederiks
Astrid Holm	Oscar Holst	Alf Stigaard
Olaf Fønss	Aage Fønss	Frederik Jensen
Karina Bell	Otto Reinwald	Lauritz Olsen
Benjamin Christensen	Gerda Christophersen	Magna Redøhl
Jenny Roelsgaard	Mathilde Nielsen	Ove Jarne
Peter Malberg	Aage Schmidt	Svend Methling
Alfred Cohn	Ingeborg Pehrsson	Martha Helsingreen
Emilie Sannom	Randi Michelsen	Alfred Arnbak
Herman Spiro	Tonny Lehmann	Alfred Lind
Christel Holch	Karl Jørgensen	George Schneevoigt
Knud Rasmussen	Pauline Brunius	Johan Ankerstjerne
Peter Freuchen	Arvid Ringheim	Gunnar Helsingreen
Clara Schønfeld	Alfred Nervø	Peter Nielsen
Elith Reumert	Fr. Buch	Gudmundur Kamban
Jørgen Lund	William Petersen	Sophus Madsen
Karen Caspersen	Aage Garde	Carl Th. Dreyer
Charles Wilken	Holger Rasmussen	Edwin Adolphsson
Robert Schmidt	Edith Psilander	Emil Bruun
Philip Bech	Robert Dinesen	Osvold Helmuth
Frede Skaarup	Agis Winding	Jacoba Jessen
Marie Niedermann	Aage Hertel	Thilda Fønss
Fritz Lamprecht	Carl Rosenbaum	Ragnhild Sonnom
Herman Bang	Tilley Christiansen	Carl Alstrup
E. Schnedler Sørensen	Peter Jerndorff	Carl Schenstrøm

Filmstekniker Ivan Eibye og nuværende Direktør Hess, Skovshoved, i Operatørrummet den historiske Aften, Paladsteatret aabnede.

Den geniale Filmsmanuskriptbearbejder Laurids Skands (Grænsesfolket) i Midten.
Til venstre Emanuel Gregers og til højre Teatermaler Carlo Jacobsen.

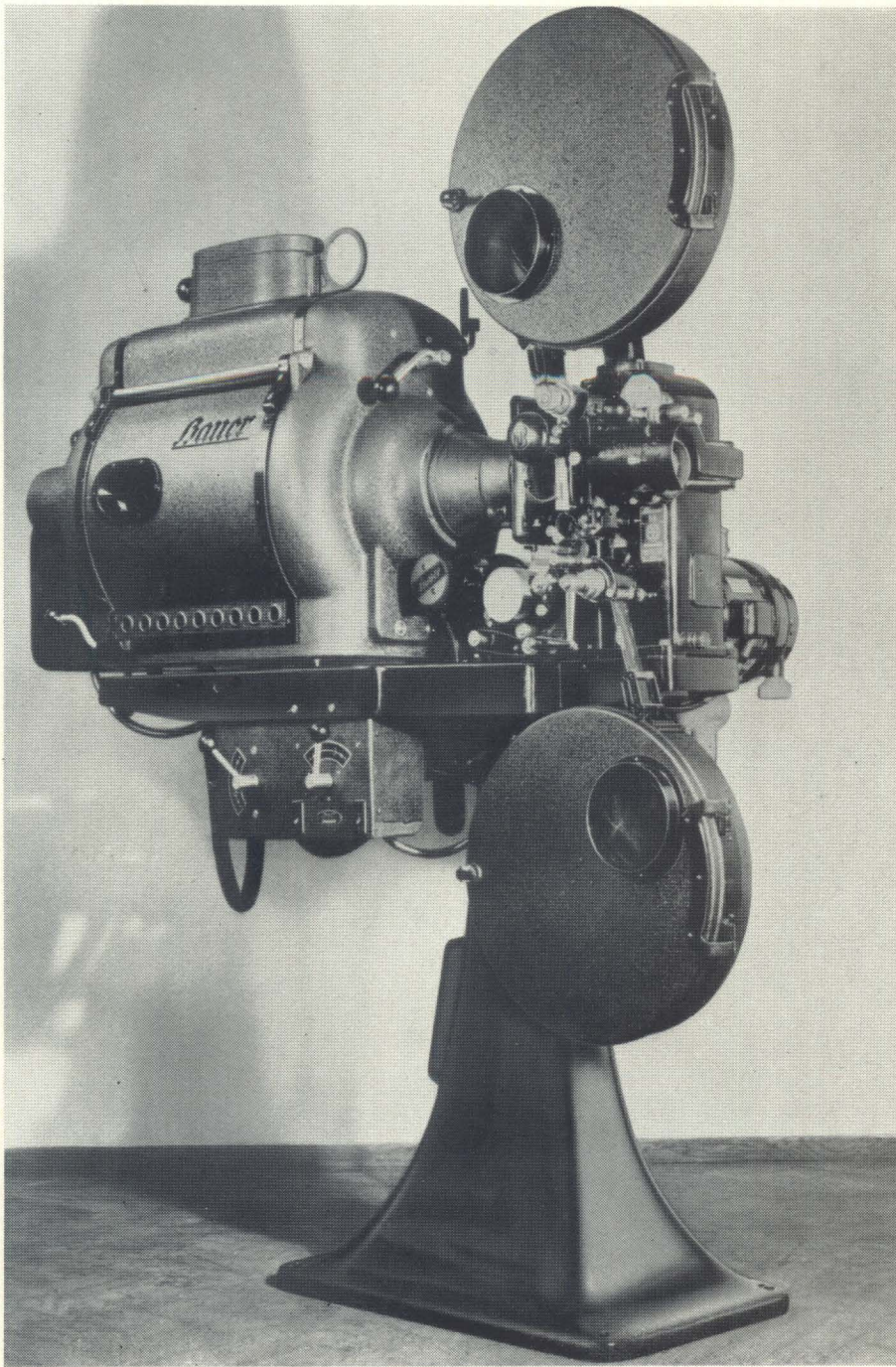

*Et Tilbageblik
over 25 Aars Film*

VED DEN DANSKE FILMS VUGGE

Vi begynder i det jyske *Hollywood* — i Aarhus — mere postalt betegnet: Polyhymnias Gaard; thi her, og i Riis Skov, gik det løs i Aarene før 1914. — Man synger saa kønt: Jylland, du er Hovedlandet — og det underskrives gerne — blot med en Tilføjelse, som denne: dog ikke hvad Film angaar! selv om man retfærdigvis, og Sandheden i Ære, maa erklære, at Aarhusianerne filmede paa Kraft i gamle Dage.

En *suite* appetitvækkende Ridderdramaer og Lystspil blev produceret af Frede Skaarup under Fotoramas Tag, *in casu* Guds aabne Himmel, men det vilde være umuligt paa een Aften at lade blot nogle *Bidder* af *hver* aarhusiansk Film rulle over Lærredet, man maa nøjes med nogle faa udvalgte Film, og vi har valgt Scener fra det udødelige „Elverhøj“ med Phi-

EN MODERNE KINO MASKINE.

Hvilken Forandring fra den Maskine, Paladsteatret aabnede med 1917,
(Bemærk Illustrationen paa forrige Billedside.)

lip Bech som Kongen og Jenny Roelsgaard som Agnete, fra „Holger Danske“ og „Valdemar Sejr“, hvor der er godt med Krigstummel og brave Mænds Slag paa Papskjolde og paa hvis Meter vi møder Aage Schmidt, Aage Fønss, Alfred Cohn og mange andre, og vi viser endelig ogsaa nogle Glimt fra „Kapergasten“ og den værdige Triumf „Den lille Hornblæser“, som unge Schnedler Sørensen nedskrev og hvori Christel Holch spillede Titelrollen. Man bedes bemærke de Billeder, hvor man ser en Lazaretlæge sidde bøjet ved en Soldats Baare; thi Lægen er ingen ringere end „Scala“s Skaarup, der for første og eneste Gang havde dristet sig *foran* Kameraet! — Det hele er meget primitivt — men Billederne er ogsaa fra Filmens *Morgenrøde* da man tog let og bramfrit paa Sagerne og ikke ofrede mere end smaa 2000 Kroner paa en Films Budget.

En særpræget Film fra Jydernes Hovedkvarter var „Ansigtstytven“; thi heri mødte man for første Gang en Skuespiller i en *Dobbeltrølle*. I dette Tilfælde var det Aage Garde, man maatte dels hade og dels beundre, eftersom han spillede baade en brav Konsul og en nedrig Tyv ..... nogle Meter er medtaget her ..... ligesom vi en kort Stund skal henrykkes af Apollo-Berømtheden Oscar Holst, der her, i veritable *Klude*, danser en udsøgt Sugevals.

Det bliver antagelig aldrig opklaret *hvor* mange Filmselskaber Danmark, i Tidernes Løb, har været i lykkelig Besiddelse af, men i Aarene fra 1910—14 eksisterede der op imod en Snes — de fleste med fast Bopæl i Hellerup, Emdrup og Ordrup — samt 2 i Valby!

Den sidste Meddelelse er muligvis egnet til at skabe *Panik*; thi man er jo af den Formening at kun Ole Olsen residerede derude bag Søndermarken — men Sandheden er nu den, at en enkelt *lille* Sæson groede et prunktløst Selskab op 10 Minutters Gang fra Nordisk Film, et frysende Firma med Navnet „Trekroner-Film“, der saavidt jeg ved, kun fik lavet een

Holger Rasmussen, Charles Løvaas og Karen Caspersen i »Det hemmelighedsfulde X«.

Aage Garde var væmmelig i sin Debutfilm »Ansigtstyven«. Her sammen med Peter Malberg (yderst til højre).

Film færdig og derpaa omkom i Konkurrencens sugende Malstrøm.

Filmen var „Søhelten Tordenskjold“ og Stigaards spillede Titelrollen, medens Komponisten Oskar Gyldmark, 16 Aar gammel, kreerede en Herre i Støvets Aar, „Fyrtaarnet“ spillede en Soldat og Ernst F. Munkeboe iscenesatte, dels i Bryggerigaarden i Trekronergade og dels i Dragør.

Det vil altsammen ses paa den hvide Dug .....

Fra de andre flittigt virkende Selskaber, der alle er visne Blade ved Filmkunstens store Stamme, har vi hentet „Kvinder i Bukser“ med Amelie Kirkegaard og Carl Alstrup, „I Bondefangerklør“ atter med Alstrup, i det diabolske Rollefag, og en Række Brudstykker af Film med Emilie Sannom.

Skønne, muntre og dumdristige Emilie Sannom, som vi ikke kan glemme, skønt det er en halv Snes Aar siden hun lod sig fæрге over paa den anden Bred. I Aften smiler, forbløffer og bedaarer hun paany fra det hvide Lærred og faar os igen til at gyse ved Glimt fra de Sensationsfilm, i hvilke hun medvirkede, med Livet som Indsats!

Ingen har kunnet erstatte „Mille“ — som Vovehals! —

Ak, ja — mange af de Helte og Heltinder, der nu en kort Stund springer frem paa Lærredet, fra disse retrospektive Strimler, er blevet Dødens Ofre, og sært er det at gense dem, som de var *dengang* .....

Vi skal atter mødes med Visens Stormester Frederik Jensen — der ganske vist her er stum — men som alligevel ikke kan andet end erobre os og more os. Filmen, vi ser ham i, er en lystig Anretning: „København ved Nat“, optaget for smaa 30 Aar siden under de mest primitive Forhold. Og død er den ensomme Mester Herman Bang, der lagde Manuskript til en af de første Verdenssuccesser, ikke alene i velvillige Annoncer, men ogsaa i Virkeligheden: De fire Djævle, der fløj ud i Biograferne, Kloden rundt, i 600 Kopier! Alene i Berlin blev den spillet i 20 Teatre paa een Gang, og i Rusland blev man *saa* begejstret, at man lavede en Parodi paa

Alice O'Fredericks og Svend Methling i »Hadda Padda«.

Frederik Jensen danser »Sugevals« med Magna Redöhl.

Gudmundur Kambans „Hadda Padda, der blev indspillet paa Island med Methling og Alice O'Fredericks i Hovedrollen ... og endelig, inden Schnedler Sørensens smukke „Grænsefolket“ toner frem, har man været til noget saa sensationelt som Urpremiere paa en Film, der aldrig fik Navn og aldrig blev færdigspillet, og hvori man genser dansk Films sidste stumme Primadonna Karina Bell sammen med Karen Winther og Sangprofessor Herman Spiro, der havde debuteret, som Skurk, i „Det hemmelighedsfulde X“. — Med „Grænsefolket“ toner „Ved den danske Films Vugge“ ud — den smukke hjertevindende Film, om Folket derned mod Sønder, er af Hans Hartvig Seedorf Pedersen, i Laurids Skands Bearbejdelse, og dens bevægede, stormfulde og milde Billeder, som engang vakte berettiget Begejstring overalt hvor den blev vist i vort Fædreland, skal paany vinde Hjerter for sig og mane til stille Eftertanke.

Vi standser med en typisk dansk Film, en af de seneste Stumfilm iøvrigt, og lader det gamle Flag, vor Flag, tegne sig rød og hvid paa Filmens eventyrlige Dug som en Vignet til Slut, der taler sit eget inderlige Sprog — og lyser om „Vuggen“.

Kai Norman Andersen, A. W. Sandberg og Direktor Dessau.

Karen Winther og Gösta Ekman i «Kærlighedens Øjne».

Edith Psilander i Sukces'en «De fire Djævle».

I sin Garderobe lykkedes det «Skurken» Aage Hertel at fange baade sin Instruktør (Schnedler-Sørensen) og Fotograf (Axel Grothkjær).

Asta Nielsen sammen med sin daværende Mand,
Instruktør Urban Gad.

Oda Nielsen.

Clara Schönfeldt og Elith Reumert i Hans Hartvig Seedorff Pedersens »Grænsfolket».

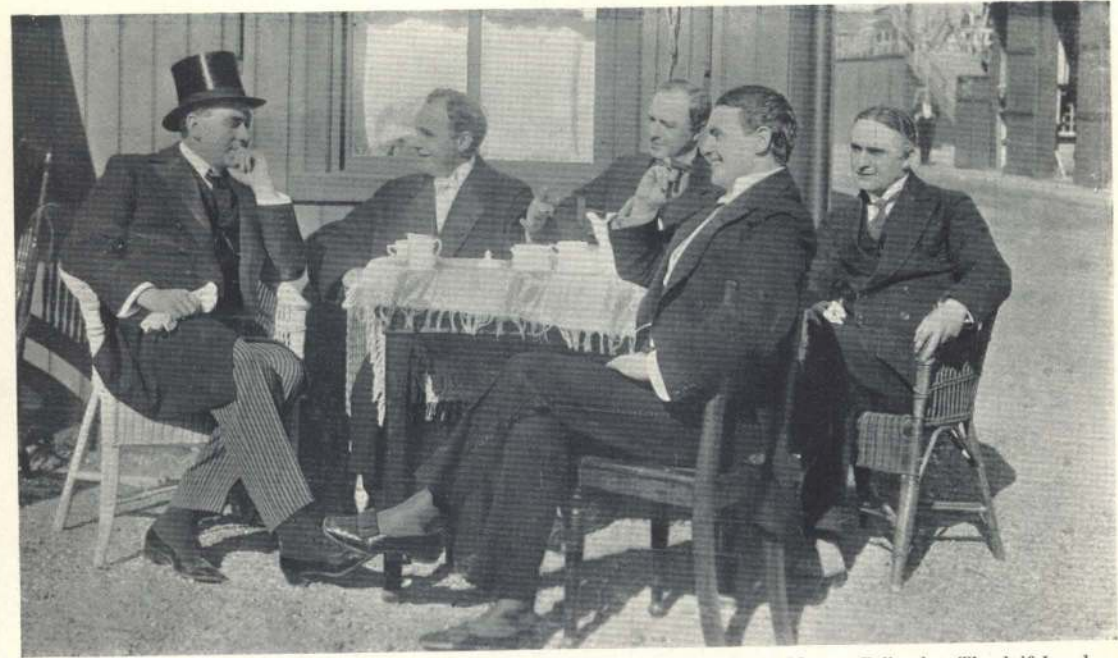
Frederik Jensen, Oscar Stribolt og Lauritz Olsen udenfor Det kongelige Teater.

[Karl Mantzius i Hjalmar Bergmanns: «Hans Naades Testamente».

Peter Jerndorff og Svend Methling i Carl Th. Dreyers «Der var engang».

Siesta ved Marketenderiet: De 5 Berømtheder er — fra venstre Carl Alstrup, Valdemar Psilander, Thorleif Lund, Gunnar Sommerfeldt og Olaf Fønss.

Dagens Optagelser er forbi hos Olaf Fønss i Hellerup — og saa møder man sig ved at arrangere malerisk Gruppe. Øverst oppe «svæver» Clara Wieth og Robert Schmidt. Saa følger (nedefter): Ellen Dall, Gudrun Bruun Stephensen, Fønss, Fritz Magnussen — og nederst: nuværende Biografteaterdirektor Herman Sørensen og Direktør Johan Ankerstjerne.

Peter Fjelstrup og Benjamin Christensen i »Hævnens Nat«

Carl Brisson i »Hjertets Triumf«

Randi Michelsen, Svend Kornbech, Peter Malberg og Karl Jørgensen hejser Dannebrog i »Grænsfolket«

Astrid Holm som Freiserpigen Edith i Selma Lagerlöffs: »Köresvenden«

Hovedmanden for alle Sensationsfilmene paa Almevej, Direktør Kaj van der Aa. Kühle sammen med Emilie Sannom og Hugo Bruun.

»Hævnens Nat« blev en voldsom Træffer. Det meste af Københavns Teaterpersonale medvirkede. Her er nogle: Fra venstre Teaterdirektør Ove Jarne, Karen Sandberg, Jacoba Jessen, Osvald Helmuth, Fritz Lamprecht, Ragnhild Sannom og Thilda Fønss.

Aarhus Hollywood Stjerner for 25 Aar siden: Aage Schimdt og Aage Fønss.

Benjamin Christensen i »Hævnens Nat«.

Nogle interessante Billeder, som man dog ikke ser i Filmen: »Ved den danske Films Vugge«. Vi bruger dem her, fordi vi mener, det vil interessere een og anden. — Selve Filmskopiene er forlængst tilintetgjorte.

Her er en Scene fra »Den sorte Drom« Forrest: Helsingreen, Asta Nielsen og Psilander. (Mellem dem Ellen Gottschalck). Yderst til h. Søren Fjelstrup.

Asta Nielsen i sin og Psilanders Film »Den sorte Drom« hos »Fotorama«. Bemærk Astars spidse Hæle — til Hest

Johannes Poulsen var allerede i 1910 — hos Dansk Kunstfilm — en anvendt Filmør. Her er han i prominent Selskab: selve Asta Nielsen og Karen Poulsen i »Brændende Begær«

Da »Astra-Film« var en Kendsgerning inviterede dets økonomiske Direktør, Konsul I. C. Stannow til Fest paa Palads-hotellet. Her er Selskabets Medarbejdere: 1. Række fra v. Frk. Gudrun Nielsson, Robert Schmidt, Fru Oda Rostrup, Cajus Brunn, Frk. Winsnes, Fru Thilda Fønss, Dir. Stannow, Fru Ebba Thomsen-Lund, Torben Meyer, Fru Novella, Fotograf Ankerstjerne. I 2. Række fra v. Fritz Magnussen, Dir. Brix Hansen, Martinus Nielsen, Direktør Olaf Fønss, Herman Florant, Richardt Louw, Philip Bech, G. Christiansen, Pjerrot-Pedersen, Hermann Sørensen

A. W. HENNINGSENS TRYK. KØBENHAVN

Opføres i FOTORAMA, AALBORG

Ved den danske Films VUGGE

med Udsnit af de verdensberømte Benjamin Christensen-Kriminalfilm
"DET HEMMELIGHEDSFULDE X" og **"HÆVNENS NAT"**
samt alle Tiders største danske Film
"HIMMELSKIBET"

Desuden vil De se Udsnit af Film med
VALDEMAR PSILANDER + ASTA NIELSEN + POUL REUMERT
OLAF FØNSS + PETER FJELSTRUP + BETTY NANSEN
EMILIE SANNOM + CARL BRISSON + FREDERIK JENSEN

Valdemar Psilander

Benyt denne sidste Lejlighed til at se disse Film